

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach, Rynek 12.

Nr. 155.

Katowice, niedziela 8-go lipca 1928

Rok 27

Echa krwawego napadu na Polaków w Bytomiu.

Bytom. (tel. wł.) W piątek 6 lipca odbył się przed tutejszym sądem apelacyjnym proces z powodu krwawego napadu, dokonanego na uczestników odczytu, urządzonego przez polsko-katolickie Towarzystwo szkolne 25 marca na sali p. Pawelczyka w Rozbarku bytomskim. Tematem odczytu, wygłoszonego przez docenta uniwersytetu krakowskiego, dra Ormickiego, był opis Jerozolimy, objaśniany obrazami świetlnymi.

Jak wiadomo, tego samego dnia odbywał się w Strzelnicy bytomskiej obchód rocznicy plebiscytu, z udziałem umundurowanych członków tak zwanej tradycyjnej kompanii Selbstschutzu. Jeden z tych oddziałów na wiadomość, że na sali w Rozbarku zebrał się Polacy i rzekomo śpiewają pieśni polskie, pomaszerował tam, aby zebranie rozpedzić. Wpadłszy na salę, zaczęli bić zebranych uczestników, przeważnie kobiety i dzieci, przyczem do krwi dotkliwie poranieni zostali kierownik Towarzystwa szkolnego, poseł na sejm prowincjonalny, dr. Michałek, prelegent dr. Ormicki, oraz działacz tutejszy, Rak.

W pierwszym procesie, który odbył się 5 maja,

skazany został jeden z napastników, Hampf, uchodzący za klerownika napadu, na 8 miesięcy więzienia, pięciu innych, którym na podstawie zeznań świadków udowodniono, że brali czynny udział, bijąc uczestników zebrania, na 6 miesięcy, resztę zaś na 3 miesiące więzienia z odroczeniem odsiadki kary.

Od wyroku tego tak prokurator, jak i skazani wnieśli odwołanie. Po całodziennych rozprawach, w których poszkodowanych Polaków zastępował adwokat dr. Skowronek, sąd apelac. pod przewodnictwem dyrektora Sattiga zmienił kwalifikację czynu głównego oskarżonego Hampfa i skazał go tylko na 3 miesiące więzienia. Pięciu oskarżonym wymierzono tę samą karę 6 miesięcy więzienia, łagodząc jednak wyrok pierwszej instancji o tyle, że będą musieli odsiedzieć nie trzy, lecz tylko dwa miesiące, zaś odsiadki reszty kary odroczone, w zamian za co mają zapłacić po 50 marek kary w ratach miesięcznych po 5 marek. Reszta oskarżonych otrzymała po trzy miesiące więzienia, którym jednak karę odroczone. Jednego oskarżonego, Weissa, całkowicie uwolniono.

Wyrok w procesie donieckim.

Moskwa. (WTB.) W piątek rano po 50-godzinnej naradzie zapadł wyrok przeciwko 53 oskarżonym inżynierom i specjalistom przemysłu donieckiego. Jedenastu oskarżonych skazano na śmierć. Co do sześciu skazanych, to sąd postanowił, wobec ich skruchy i wielkich technicznych zdolności, prosić rząd o złagodzenie kary. 34 skazano na więzienie od roku do 10 lat. Czterech skazano na więzienie, ale im karę odroczone, zaś czterech uwolniono, pomiędzy tymi także Niemców Meyera i Otta.

W motywach wyroku sąd uznał za dowiedzione, że w Zagłębiu Donieckim istniała tajna organizacja, która w porozumieniu z byłymi właścicielami kopalń, przebywającymi zagranicą, a nawet z niektórymi rządami, prowadziła systematyczną akcję, mającą na celu zniszczenie przemysłu rosyjskiego, a przez to obalenie systemu bolszewickiego w Rosji.

Oskarżonych Niemców uwolniono, gdyż nie udowodniono im winy.

Kroaci żądają rozwiązania skupczyny.

Białogród. (PAT.) Wiceprzewodniczący Stronnictwa radykalnego Sanojewicz, który otrzymał od króla misję zbadania możliwości utworzenia gabinetu koncentracyjnego, próbował nawiązać kontakt z Radiczem. Ten ostatni jednak odmówił rokowania z ugrupowaniami partyjnymi Skupczyny. Sanojewicz zakomunikował królowi odpowiedź Radicza i oświadczył, że wobec tego nie może się podjąć misji utworzenia gabinetu koncentracyjnego. Narady nad położeniem prowadzone będą w dalszym ciągu w pałacu królewskim.

Białogród. (PAT.) W piątek został zawezwany przez króla na audyencję Stefan Radicz. Wobec te-

go jednak, że nie mógł on jeszcze opuścić łóżka, udał się w jego zastępstwie Prilicewicz. Król prosił Prilicewicza, aby ten zakomunikował Radiczowi, że król powierza mu misję utworzenia gabinetu. Późnym wieczorem oświadczył Radicz, że przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości wezwanie króla i, że należy uczynić wszystko, aby uniknąć walki między Chorwatami a Serbami. Jednakże uważa za rzecz niemożliwą przyjęcie misji z dwóch powodów: ze względu na zły stan zdrowia, a powtóre, że nie chce rokować z przedstawicielami obecnej Skupczyny. W kołach politycznych słychać, że królowi doradzają utworzenie gabinetu osobistości neutralnych, któryby rozwiązał parlament i rozpiął wybory.

Posel polski w Berlinie.

Berlin. (PAT.) W piątek rano przybył do Berlina nowomianowany poseł polski w Berlinie Roman Knoll. Na dworcu witali przybywającego z Rzymu posła obecny charge d'affaires Wyszyński z całym personelem poselstwa i konsulatu generalnego. W imieniu urzędu spraw zagranicznych witał posła na dworcu przedstawiciel protokołu dyplomatycznego.

Król Afganistanu o swej podróży.

London. (WTB.) Dzienniki donoszą, że król Amanullah po powrocie do kraju na przemowę powitalną swego zastępcy, wygłosił mowę do zgromadzonych tłumów z balkonu swego pałacu. Król wskazał na to, że podjął kilkomiesięczną podróż po Europie, aby ją zapoznać z bogactwami Afganistanu, a narodowi dać postęp i kulturę, zaczerpniętą z Zachodu. Mowę króla przyjęto z zapalem. Król na oczach tłumu ucałował jednego żołnierza, urzędnika, mieszczanina i studenta — jako symbole poszczególnych warstw narodu.

Skutki huraganu na Śląsku Opolskim.

Gliwice. (Tel. wł.) Władze zorganizowały objazd specjalnej komisji z udziałem prasy, mającej na celu zbadanie szkód, jakie wyrządził huragan w powiecie gliwickim. Według doraźnego szacunku, szkody wynoszą około 10 milionów marek. W samych lasach przeszło 300 tysięcy metrów drzewa zostało powalonych. Dla uniknięcia zarazy, jaka mogłaby się wywiązać w drzewostanie, uprzątnięcie powalonych drzew musi następować w nader szybkim tempie, do czego użytych będzie kilka tysięcy robotników.

Groźne zapowiedzi.

London. (WTB.) Angielski minister floty powietrznej, Hoare, wygłosił mowę, w której wskazał na to, że Liga Narodów jest za ciężką machiną, aby zdołała przeszkodzić nagłemu atakowi floty powietrznej w razie konfliktów międzynarodowych. Rozwój lotnictwa wskazuje bowiem na to, że w przyszłej wojnie główny nacisk położony będzie na zaskoczenie przeciwnika zapomocą napadu floty powietrznej. Hoare radzi zatem ograniczenie budowy flot powietrznych.

Szlachetny głos kapłana.

W ostatnich czasach rozbrzmiewa po świecie coraz głośniejsze hasło pacyfizmu. A choć wielu, bardzo wielu jest takich, którzy ruch ten sobie lekceważą, to jednak zaczyna on przenikać silnie umysły, znużone przeżytym okresem ostatnich 14 lat. Materjalne dolegliwości i cierpienia skłaniają ludzkość do podjęcia zasady, którą Chrystus wysunął na czoło swej boskiej nauki. Kościół katolicki zasadę tę zawsze starał się wprowadzić w czyn, a ta cecha charakterystyczna katolicyzmu występuje obecnie coraz wyraźniej pod rządami Papieża Piusa XI, który rzucił wzniósłe hasło: „Pokój Chrystusa w Królestwie Chrystusowem.“

Słusznie zwrócono uwagę podczas ostatniego kongresu pokojowego w Warszawie na znamieny fakt, że protestantyzm, który z dumą mówi o sobie, jako o wyznawcy „zasad ewangelicznych“, przejęty jest na wskroś szowinizmem. A duchowni ewangelicy są najgorliwszymi jego propagatorami. Zwłaszcza w Niemczech religia protestancka jest symbolem nacjonalizmu, zapominając o tem, że taki szowinistyczny nacjonalizm jest zaprzeczeniem nauki Chrystusa.

W przeciwieństwie do tego faktu podnoszono z uznaniem, że wśród duchowieństwa katolickiego w Niemczech idee Papieskie znajdują coraz więcej zwolenników, a przez to zaczynają sięgać w głąb katolików niemieckich. W ostatnich czasach wielu wybitnych kapłanów niemieckich głośno wypowiedziało się w tym duchu, nawołując do zrewidowania stosunku Niemiec do Polski i oparcia go o zasadę Chrystusa.

Obecnie mamy do zanotowania jeszcze jeden szlachetny głos kapłana górnośląskiego, ks. Melza, proboszcza w Starem Koźlu. Głos ten jest tem znamienniejszy, że porusza tak delikatną sprawę, jak nauczanie polskich dzieci w Niemczech w języku macierzystym — i to porusza w organie duszpasterskim diecezji Śląskiej „Schlesisches Pastoralblatt“.

Ks. Melz bierze asumpt do swych wzniósłych wywodów z agitacji kleru niemieckiego we włoskim Tyrolu, który energicznie oparł się rozporządzeniu Mussoliniego, polecającemu udzielać dzieciom niemieckim nauki religii w języku włoskim. Duchowieństwo niemieckie zwróciło się do Watykanu z prośbą o interwencję, zapowiadając przytem, że nie da się odwieść żadnymi groźbami ani karami przed udzieleniem nauki religii w języku macierzystym.

„Tak — zauważa Ks. Melz — walczy kler w połud. Tyrolu o prawo do języka macierzystego w nauce religii.“

A co my duchowni czynimy na Górnym Śląsku w tej sprawie?... Ze 150 tys. polskiej młodzieży szkolnej w Niemczech, nie więcej jak 2 tys. dzieci otrzymuje naukę religii w języku ojczystym. T. zn. zaledwie 1,3%. Procent ten spada z roku na rok. A nie tylko świeccy, ale i duchowni nauczyciele udzielają polskim dzieciom nauki religii w języku niemieckim, — i to nie tylko katechizmu, ale i przygotowania do spowiedzi i Komunii św. Jak można pogodzić to ze stanowiskiem Kościoła i z naszym sumieniem?... Powiedzą mi: „Ci ludzie sami chcą przeciw niemieckiej nauki. Na podstawie konstytucji i konwencji genewskiej mogą domagać się nie tylko polskiej nauki religii, ale i polskich szkół mniejszościowych.“

Tak jest — odpowiada Ks. Melz na ten zarzut; — mają oni prawo stawiać te żądania. Ale biada im, gdyby chcieli z tej swobody skorzystać! Z obawy przed terorem, szykanami i gospodarczymi represjami rezygnują z tych praw. Niewątpliwie władze centralne pragną uczciwie stosowania ustaw o mniejszościach. Ale niższe organy wykonawcze, i silne czynniki gospodarcze starają się o to, by ich nie stosowano. Przeciwnie nacjonalisci jawnie dążą do wsiąknięcia i zasymilowania żywiołu polskiego.

Mówią oni, że przecież Górnolązacy sami chcą uczyć się religii po niemiecku. Ale my, pasterze tego ludu, powinniśmy znać to „chcenie“. Niech Niemcy tyrolscy 40 lub 50 lat będą tak brutalnie uciskani, a zobaczymy, że oni będą także „chcieli“ nauki religii po włosku i będą „chcieli“ być Włochami.

Wiekowa polityka ucisku, stosowana do ludu Górnolązkiego, zmiądzzyła go i lud ten chce teraz tego, co chce „musi“. Poczucie odrębności narodowej zostało w nim zabite. Język macierzysty, którego w szkole nie pielegnowano, został zniekształcony. Jako „Wasserpölnisch“ jest przedmiotem szyderstw. Nic więc dziwnego, że lud zaczyna się teraz wstydzić swej narodowości i się jej wyrzekać. Ale jest to objaw niezdrówy, nienaturalny. W tem tkwi niesprawiedliwość, z którą nie wolno nam się pogodzić. Nie możemy przemilczać niesprawiedliwości, chociażby ona nawet zwyciężyła!

Ks. Melz zwraca słusznie uwagę, że lud górnośląski, dawniej tak głęboko religijny, zaraził się materialistycznym duchem czasu, zubożniał na wartości duchowe, a przedewszystkiem na język ojczysty, będący największą wartością duchową. Ale kapłani górnośląscy nie powinni pozwalać na zatrącenie tych duchowych wartości i obojętnie patrzeć na zmaterializowanie ludu. Mają oni obowiązek wszystkie siły skierowywać w kierunku utrzymania go na duchowej wyżynie, szanować jego mowę ojczystą, która ściśle złączona jest z religią i pobożnością.

Twierdzi dalej ks. Melz, że lud śląski jest biedny, składa się przeważnie z robotników, drobnych rolników i niskich urzędników, walczących ciężko o kawałek chleba. Jest on zadowolony, jeśli ma pracę, chleb i spokój — pozatem zaś daje robić wszystko ze sobą.

Nie ma on też kierowników. Niemcy w Tyrolu i w Polsce są w tem szczęśliwem położeniu, że mają świecką inteligencję, która lud prowadzi i za niego ma wolę. Bo masa sama z siebie niema woli — wodzowie ją mieć muszą. A Polacy Śląska Opolskiego takiej inteligencji nie mają. Kapłani są ich inteligencją. Oni są naturalnymi wodzami ludu. Dlatego oni powinni mieć wolę obrony praw ludu, także praw językowych. Byłoby objawem braku serca, braku sumienia, gdyby się lud ten biedny, uciskany, zostawiło samemu sobie. Kapłani nie mogą uspokajać swego sumienia twierdzeniem, że lud ten chce niemieckiej nauki religii. Albo zasada: „Nauka religii w języku ojczystym“ — woła ks. Melz — jest zasada katolicka, albo nią nie jest. Jeśli nią nie jest — w takim razie Niemcom w Tyrolu nie dzieje się krzywda. Jeśli zaś jest nią — wówczas musi ona być zastosowana także na Śląsku Opolskim.“

Jakiekolwiek są przyczyny obojętności duchowieństwa na tę sprawę, jest ona zaniedbaniem obowiązku. Dlatego ks. Melz apeluje gorąco do duchowieństwa śląskiego, aby ono w myśl wzniosłych haseł o Chrystusie Królu ratowało resztki języka ojczystego, będącego opoką wiary katolickiej.

Cześć i szacunek należy się ks. Melzowi za meskie, śmiałe i madre wystąpienie. Oby ono wydało jak najobfitsze owoce!

Hr. A. K. Tolstoj.

KSIĄŻĘ SREBRNY

Powieść z czasów Iwana Groźnego.

12) —o— (Ciąg dalszy)

— Dostyc już tych przymierzań — odrzekła łagodnie Helena — już całą godzinę mię stroicie; dostyc już tego!

— Włóż jeszcze ten czepek bojarko, jak go włożył, będziesz zupełnie jak obraz święty w ramach.

— Wstydź się Paszeńko, grzech tak mówić.

— Kiedy nie chcesz bojarko się stroić, to zagraj z nami w kamyki; a może rybki pokarmisz? albo na huśtawkę pójdziemy? A może ci co zaśpiewać?

— Ah dobrze! zaśpiewaj droga Paszeńko piosenkę, którą wczoraj śpiewałaś, jakieś jagody zbierałaś.

— Ależ, bojarko kochana! to smutna piosenka, w niej nie ma nic wesołego, to nie świąteczna.

— To nic, to nic, ja chcę jej posłuchać, zaśpiewaj mi Paszeńko!

— Kiedy bojarko twoja wola taka, to zaśpiewam, tylko potem się na mnie nie gniewaj, jeżeli ci się zrobi smutno. No, dziewczyny pomagajcie:

Dziewczęta usiadły w kółku, a Paszeńka zaczęła śpiewać smutnym tonem:

Ah gdyby nie mrozy, te mrozy!
I w zimie by kwiecie kwitnęło;
Ah gdyby nie miłość, ta miłość!
I serce by tak nie tęskniło;
Siedząc, tak bym nie dumiała.
A po nocach nie płakała...

Paszeńka popatrzała na bojarkę. Dwie lzy spływały z jej modrych oczu.

Przegląd polityczny

Posel Korfanty wykluczony z Chrześcijańskiej Demokracji.

„Głos Prawdy“ donosi, że w czasie ostatnich obrad władz stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji rozpatrywano stosunek Korfantego do Państwa i stronnictwa, poczem zapadła uchwała, wykluczająca p. Korfantego z Chadecji.

Śmierć wojewody pomorskiego, Młodzianowskiego.

Jak donosiliśmy, w Krynicy zmarł na zapalenie płuc wojewoda pomorski Kazimierz Młodzianowski, b. minister spraw wewnętrznych. Choroba trwała cztery dni.

Ś. p. generał Młodzianowski wyszedł z pierwszej brygady Legionów i pozostawszy w armii po odbudowaniu państwa, był przez czas jakiś komendantem warszawskiej szkoły podchorążych. Za rządów Wł. Grabskiego został mianowany wojewodą poleskim i równocześnie generałem. W pierwszych rządach pomajowych piastował tekę spraw wewnętrznych. Zarzucano mu wówczas brak przygotowania na to wysokie stanowisko. W październiku 1926 r. musiał z gabinetu na skutek wotum nieufności Sejmu, ustąpić. Od tego czasu pełnił urząd wojewody pomorskiego. W ostatnich dniach krążyły pogłoski o bliskiej jego dymisji, wymieniano nawet nazwisko jego następcy: b. ministra komunikacji inż. Romockiego.

Rząd niemiecki uzyskał wotum zaufania.

Po dwudniowych rozprawach nad programem nowego rządu, parlament niemiecki uchwalił wniosek, pochwalający program rządu 261 głosami przeciwko 134. Wstrzymało się od głosowania 28 posłów. Za wnioskiem głosowali socjaliści, centrowcy, demokraci, niemiecka partia ludowa (Stresemannowcy) i centrum bawarskie. Przeciwko wnioskowi głosowali komuniści, niemieccy narodowcy, i narodowi socjaliści (Hitlerowcy).

W ostatnim dniu rozpraw przemawiał raz jeszcze kanclerz Müller i odparł zarzuty, jakie stawiali przeciwnicy rządowemu nacjonalistom. Mówiąc o polityce zagranicznej nowego rządu zapewnił kanclerz, że nacjonalistom nie potrzebują się obawiać, by rząd w sprawie opróżnienia Nadrenji pozwolił na łączenie tej sprawy z innymi zagadnieniami. Jest to wyraźna odpowiedź na znane wynurzenia ministra Zaleskiego, który wyraził pogląd, że Francja, wyrzekając się Nadrenji, zabezpieczającej od strony Niemiec, musi w zamian żądać równowartościowych zabezpieczeń granic polskich.

Również zapewnił kanclerz, że rząd w sprawie Locarna wschodniego nie odstąpi od stanowiska, jakie zajął Stresemann i wszystkie stronnictwa, nie wyłączając socjalistów. Taksamo nowy rząd zajmie się gorąco sprawą szkolną Górnośląska ze względu na jej znaczenie dla ludności Górnolązkiej.

W sprawie rokowań o traktat handlowy rząd w przyszłym tygodniu zajmie stanowisko.

W dyskusji, jaka toczyła się nad programem

rządowym, mowca narodowych socjalistów, Strasser, nazwał hańbą fakt, że ministrem skarbu Rzeszy jest typowy żyd, urodzony w Galicji wschodniej. Za to wyrażenie, obrażające ministra, prezydent Löbe wykluczył Strassera z posiedzenia.

Przesilenie w Jugosławii.

Rozwój stosunków w Jugosławii wszedł już w okres krytyczny. W ostatnich dniach przyjął król na posłuchaniu prezesa ministrów Wukicewicza. Po dłuższej naradzie, podczas której Wukicewicz scharakteryzował zaostrożoną sytuację wewnętrzną-polityczną, wymagającą zmiany dotychczasowego rządu i przyciągnięcia do niego Kroatów, zdecydowano się na ustąpienie gabinetu Wukicewicza. Król przyjął dymisję.

Rząd sprawuje nadal swoje obowiązki, co jest ważnym momentem ze względu na przewidywaną długotrwałość przesilenia. W parlamentarnych kołach opozycyjnych powatpiewiają, czy dotychczasowy minister spraw zagranicznych Marinkowicz, prowadzący italo-filską politykę i należący do partii staro-radykalnej, zdoła skupić przy formowaniu rządu także i dotychczasowe czynniki opozycji chorwackiej i demokratycznej.

Rosja przewiduje trudności.

Coś psuje się naprawdę w państwie rosyjskiem. Oto jak donoszą dzienniki, ze względu na trudną sytuację międzynarodową państwa Sowietów, komisarz Cziczerin w porozumieniu z rządem odłożył swój wyjazd zagranicę. Wyjazd komisarza Cziczerina nie nastąpi prawdopodobnie przed październikiem. Możliwe, że wówczas podróż Cziczerina będzie mieć poza kuracyjnymi także i polityczne cele, także Cziczerin zatrzymałby się w niektórych stolicach państw europejskich.

Nowy rząd w Grecji.

Nowy gabinet grecki złożył już przysięgę. Na czele gabinetu stanął Venizelos. Natychmiast po złożeniu przysięgi odbyło się pod przewodnictwem Venizelosa pierwsze posiedzenie Rady Ministrów. Venizelos wygłosił do kolegów gabinetowych przemówienie, oświadczając, iż program rządowy przedstawiony zostanie w deklaracji, która złożona będzie bądź w izbie, bądź też bezpośrednio całemu narodowi, jeśli rozwiązanie izby zostanie postanowione. Venizelos zalecał nade wszystko wprowadzenie jaknajściślejszych oszczędności we wszystkich działach służby publicznej oraz zapewnienie wzrostu bogactwa narodowego przez produkcję, prace i osiągnięcie harmonijnych stosunków między kapitałem a pracą. Mówiąc o ewentualności wyborów do parlamentu, Venizelos podkreślił konieczność zapewnienia całkowitej swobody wyborów. Obecność w gabinecie dwóch wybitnych przedstawicieli świata politycznego, nie pochodzących z szeregów liberałów każe się spodziewać, że istotnie przyszłe wybory staną się swobodną manifestacją prawdziwej woli narodu.

Rozpowszechniajcie naszą gazetę

zawsze i wszędzie pomiędzy znajomymi i przyjaciółmi.

— Czyż grzech nawet wspomnieć o przeszłości? — pomyślała Helena.

— Prawda — powiedziała — nie zdejmę koka, tylko podejdz do mnie Paszeńko, ja tobie zaplotę kosę taką, jak mnie dawniej pletli.

Paszeńka, czerwona z radości, ukłękła przed bojarką. Helena rozpuściła jej włosy, rozdzieliła je na równe części, i zaczęła pleść kosę szeroką w dziewięćdziesiąt splotów. Wiele trzeba było do tego zreczności. Musiała pleść jak najdelikatniej, żeby kosa zakrywała cały tył głowy, w rodzaju siatki, a potem spadała wzdłuż ramion coraz to się zwiężając. Helena pilnie wzięła się do roboty. Przekładając sploty zrecznie je ścigała perłowymi nitkami.

Kosa wkrótce była gotowa. Związała ją bojarka na końcu w mały trójkącik i włożyła nań drogą pierścienie.

— Skończona Paszeńko — powiedziała Helena ciesząc się ze swej roboty — wstań, przejdź się przede mną! patrzcie dziewczęta, nie prawdaż, że ta kosa ładniejsza od koka?

— Wszystko w swoim czasie bojarko — odpowiedziały śmiejąc się dziewczyny — a Dunia toby i kokiem nie pogardziła.

— Ej, nie żartowałybyście sobie ze mnie, odpowiedziała Duńka, ja bym tam i całe życie kosy nie rozplatała, ale znam też i takie, które nie zdejmują oczu z pańskiego klucznika.

Dziewczęta poczęły się śmiać serdecznie, a niektóre nawet zmieszaly się i poczerwieniały.

Widać, że klucznik musiał być chłopcem nie lada.

— Nachyl się Paszeńko — powiedziała Helena — przywiążę ci jeszcze wstążeczkę z kokardą. Dziewczęta, przecież dzisiaj „Iwana Kupały“, dzisiaj rusalki kosy plotą.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— Ah ja głupia, — powiedziała dziewczyna, — com ja narobiła, na swoje nieszczęście posłuchałam bojarki. I potrzebaż było bojarko takich piosenek prosić?

— A bo też potrzebnie je znasz?! — wtraciła Duńka, dziewczę o bystrem oku z czarnymi brwiami.

— Ja za ciebie zaśpiewam inną piosenkę, zobaczysz, czy nie rozweseli bojarkę.

I wskoczywszy na równe nogi, Duńka podparła się jedną ręką pod bok, drugą podniosła do góry, przegięła się i powoli... powoli... potem coraz prędzej zaczęła śpiewać i gdy skończyła, sama się rozśmiała. Ale Helenie zrobiło się jeszcze smutniej. Wstrzymywała się, wstrzymywała jak mogła, zakryła twarz rękami i zapłakała.

— Ładna pieśń! — powiedziała ze zmartwieniem Paszeńka. — Co my teraz pocniemy? Zobaczysz Drużyna Andrejewicz zapłakane oczka swej pani, na nas się będzie gniewał: „nie umiecie bojarki nawet zabawić!“

— Dziewczki drogie! — rzekła Helena, rzucając się na szyję Paszeńce, — pomóżcie płakać, pomóżcie szlochać!

— Co z tobą się stało bojarko? coś się tak nagle rozplakała?

— Nie nagle, dziewczęta; mnie od samego rana smutno. Jak zaczęli dzwonić na jutrznie i ujrzałam ze świetlicy, jak lud Boży spieszy do cerkwi, wtedy, dziewczuski, zrobiło mi się tak przykro, i teraz jeszcze serce mi bije... a tu dzień taki jasny, takie piękne słonko świeci, a jeszcze to wszystko coście na mnie włożyły... Zdejmcie ze mnie dziewczęta, zrzućcie kok, splećcie mi kosę po waszemu, po panieńsku...

— Ale cóż bojarko mówisz! Spleć ci kosę po panieńsku, a jak się dowie Drużyna Andrejewicz?

— Nie dowie się, dziewczuski! Ja znów kok włożę.

— Nie, bojarko, grzech, chcesz to rób sama, a my tego na siebie nie weźmiemy.

Mszy św. udzielił ks. prymicjant swoim bliskim i krewnym Komunii św., a po Mszy św. wszystkim swego błogosławieństwa. Po wszystkich ceremoniach od— (Jarmarki.) W środę, dnia 11 lipca odbędzie się w Pszczyńcu targ na konie i bydło, a w czwartek, dnia 12 lipca b. r. jarmark.

Mikołów w Pszczyńskim. (Wypadek kolejowy.) Na tutejszym dworcu wykoleił się pociąg towarowy, przyczem kilka wagonów zostało zniszczonych. Szkoda materialna jest znaczna. Na szczęście z ludzi nikt nie poniósł szkody.

Tychy w Pszczyńskim. (Z parafji.) W sobotę 30 czerwca upłynęło 30 lat, jak do naszej parafji zawiązał Przew. ks. prałat Kapica, jak prawdziwy ojciec, prawdziwy duszpasterz i pierwszy apostoł trzeźwości. Przez całe 30 lat budował, odnawiał, malował, upiekniał i nieraz na zdrowiu ciężko od wysiłku upadał, za co też serca wszystkich parafjan pozyskał. Wszyscy parafjanie zasylają swemu ks. proboszczowi na tej drodze serdeczne „Szczęść Boże!“ — Do życzeń tych przyłącza się i redakcja „Katolika“.

Starawiec w Pszczyńskim. (Wystawa.) W ubiegły piątek odbyła się w powiatowej szkole gosp. dom. w Starawcu wystawa robót ręcznych uczennic. Gustownie urządzona wystawa i pięknie i wzorowo wykonane prace wprowadzały zwiedzających w niemały zachwyt. Przez swoje prace uczennice godnie reprezentowały szkołę, a uznania ze strony zwiedzających były najlepszą nagrodą za trudy i mozoły 9-cio miesięczne. (Z.)

Murcki w Pszczyńskim. (Obóz harcerski.) I. M. Druż. Harc. w Murkach łącznie z I. M. Druż. Harc. gimn. w Pszczyńcu urządzają wspólny obóz dla swych członków w Kamesznicy u stóp Baranej Góry. Obóz potrwa 2 tygodnie i będzie prawdziwym wyczynkiem wakacyjnym na łonie natury. (Z.)

Jaroszewiec w Pszczyńskim. Dnia 4 lipca o godz. 17 uderzył grom w stodołę Stanisława Gołębia, która spłonęła doszczętnie wraz z narzędziami rolniczymi. Szkoda wyrządzona przez pożar wynosi 7500 złotych.

Wartogłowice w Pszczyńskim. (Pożar.) Dnia 4 lipca o godz. 14.30 uderzył grom do stodoły Tomasza Pilczka w Wartogłowcu. Spaliła się cała stodoła wraz z narzędziami rolniczymi. Szkoda wyrządzona przez pożar wynosi 4000 zł.

Jajosty w Pszczyńskim. (Pożar.) Dnia 4 lipca o godz. 17.30 w czasie burzy uderzył grom do zabudowań gospodarskich Jana Golusa, wskutek czego powstał pożar, który zniszczył cały dach wraz ze sprzętami domowymi, znajdującymi się na strychu. Szkoda wyrządzona przez pożar wynosi 2000 złotych.

Bojszowy w Pszczyńskim. (Samobójstwo.) 49-letni rolnik Łysko Wojciech, popełnił dnia 3 bm. w godzinach popołudniowych samobójstwo przez powieszenie się na pasku we własnej stodole. Powodem samobójstwa choroba nieuleczalna.

Bijasowice w Pszczyńskim. (Pożar.) Dnia 4 bm. o godzinie 9.30 wybuchł w zabudowaniach rolnika Klemensa Bartosza pożar, który zniszczył cały dach i sufity budynku oraz znaczne zapasy paszy i zboża złożone na strychu. Pożar przeniosł się na sąsiedni budynek gospodarski Mateusza Jendrzyka i zniszczył takowy doszczętnie. Wysokość szkody nie stwierdzona. Pożar powstał wskutek wadliwej konstrukcji komina.

Dzieckowice w Pszczyńskim. (Znalezienie trupa.) Dnia 4 bm. około godz. 6 nad ranem wyłowiono z rzeki Przemszy zwłoki kobiety, w

Gielda pieniężna i towarowa.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej w dniu 5 lipca 1928 r.

Placono: za dolara amerykańskiego 8.88 złotych; za funt sterlingów angielskich 43.36 złotych; za 100 franków francuskich 34.90 złotych; za 100 szylingów austriackich 125.24 złotych; za 100 koron czeskich 26.36 złotych; za 100 lirów włoskich 46.73 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.47 złotych; za 100 guldenów holenderskich 358.35 złotych.

* **Katowickie ceny ziemiopłodów** z dnia 6-go lipca 1928 r. Placono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walucie złotowej: Pszenica 49—51. Żyto 48—49. Owies 50—52. Makuch lniany 54—56. Osucie pszeniczne 30 do 31. Osucie rżane 33—34. Tendencja bardzo spokojna.

Warszawska giełda zbożowa z dnia 5 lipca 1928 r.

Żyto 50.50—51.50. Pszenica 56—57. Jęczmień browarowy 50—51. Jęczmień na kaszę 46—47. Owies 50—52. Osucie rżane 33—34. Osucie pszeniczne 29—30. Groch Wiktorja 100—101. Mąka pszeniczna 1/2 A 88—90. Mąka pszeniczna 1/2 B 80—82. Mąka rżana 65 procent 69—71. Usposobienie spokojne, obroty średnie.

których rozpoznano niejaką Józefę Smułkówną, liczącą lat 37, pochodzącą z Lipowca, pow. Chrzanów.

Z Rybnickiego

Gieraltowice w Rybnickim. (Pożar lasu.) Dnia 4 bm. o godzinie 9.30 wybuchł w lesie gieraltowickim pożar, który zniszczył około 3 morgi lasu. Pożar spowodowali robotnicy leśni przez nieostrożne obchodzenie się ogniem.

Rzuchów w Rybnickim. (Huragan śródowy) w 14 wypadkach prawie doszczętnie zniszczył budynki gospodarskie. Między innymi burza zerwała dach z nowowbudowanego domu Neumanna. W tymże domu zawałiło się całe sklepienie. Cudem jedynie ocalała się rodzina, składająca się z 7 osób. Poza to huragan wyrwał z korzeniami mnóstwo drzew owocowych w ogrodach i sadach. Wskutek gradu, wielkości orzecha, ucierniały zboża i okopowe. Według dotychczasowych obliczeń grad zniszczył około 70 procent zboża i roślin okopowych.

Turza w Rybnickim. (Podczas środowej zawieruchy) uderzył grom do domostwa Wilhelma Bizka, lecz nie zapalił. Uszkodzone zostały tylko mury. Ofiar w ludziach nie było.

Czuchów w Rybnickim. (Nowy duszpasterz.) Parafia nasza otrzyma nowego duszpasterza, w osobie katechety przy seminarjum nauczycielskim w Tarnowskich Górach, ks. Piotra Kowolika. Wprowadzenie nowego duszpasterza ma się odbyć jeszcze w bieżącym miesiącu.

Z Tarnogórskiego.

Segiet w Tarnogórskim. (Trzy ofiary zawieruchy.) Podczas środowej zawieruchy znieśiony z pewnego domostwa dach przygniótł trzy dziewczyny, z których dwie zostały zabite a trzecia okaleczona.

Kozłowagóra w Tarnogórskim. (Zabity przez prąd elektryczny) został 15-letni Paweł Stankowski. Chłopiec ten przez nieuwagę nastąpił na zerwany kabel elektryczny i na miejscu utracił życie.

Z Lublinieckiego.

Piaski w Lublinieckim. (Pożar.) Dnia 4 bm. wybuchł w zabudowaniach gospodarskich Adolfa Matuszczyka pożar, który zniszczył całko-

wicie dom mieszkalny oraz dach chlewa i stodoły wraz z sprzętami domowymi i narzędziami rolniczymi. Szkoda wyrządzona przez pożar wynosi 7000 zł. Pożar powstał wskutek wadliwej konstrukcji komina.

Z sali sądowej.

Ostatni członek groźnej szajki Zielińskiego przed sądem.

Jak wiadomo, banda groźnych włamywaczy, tak zwana banda Zielińskiego, która operowała w ubiegłym roku na terenie Zagłębia Dąbrowskiego w grudniu ub. roku, gdy policja wpadła na jej trop, ukryła się w Małej Dąbrówce. Banda zaczęła operować na Górnym Śląsku i pierwszym jej wstępem było, nieudane włamanie się do administracji browaru książęcego w Tychach. Bandydzi rozbiwszy jedną kasę wzięli się do drugiej, lecz zostali spłoszeni. W rozbitej kasie oprócz bezwartościowych papierów bandyci nie znaleźli nic. Wobec tego tej samej nocy wkradli się bandyci do piwnicy niejakiego Henryka Sperlinga, gdzie skradli kilkanaście butelek wina. W Małej Dąbrówce bandyci ukrywali się u swych znajomych, mianowicie u niejakiej Klary Czekajowej i Gertrudy Kostorzowej. W nocy na 31 grudnia bandyci włamali się do konsumu w Załężu, gdzie zabrali gotówkę i towarów około 3.000 złotych. Towary te bandyci ukryli u swych znajomych w Małej Dąbrówce. W styczniu jednak policja wykryła ich kryjówek. Gdy przystąpiono do ich aresztowania, bandyci zaczęli bronić się. Wynikła strzelanina podczas której został zabity Zieliński i niejaki Goszcz, ujęto tylko Władysława Kasprzyka.

Dnia 4 lipca izba karna sądu okręgowego w Katowicach rozpatrywała sprawę Kasprzyka, oskarżonego o popełnienie kradzieży w Tychach i Załężu, zaś Klary Czekajowej i Gertrudy Kostorzowej o udzielenie pomocy bandytom. Sąd skazał Kasprzyka na 6 lat ciężkiego więzienia, K. Czekajową na 10 miesięcy więzienia i G. Kostorzową na 7 miesięcy więzienia. (W. K.)

Bezczelna prowokacja Niemca.

Niejaki Franciszek Skalec budowniczy w firmie „Krompeć“ w Katowicach był już dwa razy karany za prowokowanie obywateli Polaków. Hakatysta ten znany jest ze swej nienawiści do wszystkiego co polskie i przy każdej sposobności wyzywa na Polaków. W kwietniu br. Skalec jadąc tramwajem z Król. Huty do Katowic wyrażał głośno swe niezadowolenie z tego, że publiczność rozmawia po polsku. Skalec w swej hakatystycznej złości publicznie zaczął twierdzić, że Śląsk należy i będzie należał do Niemiec i że Polacy mogą wynosić się do Warszawy. Swe przywiązanie do Niemiec Skalec zmanifestował głośnym okrzykiem „Deutschland, Deutschland über alles“. Oburzona publiczność po przyjeździe do Katowic oddała zbyt gorliwego hakatystę w ręce policji. Dnia 5 lipca br. sąd pow. w Katowicach zasądził oskarżonego Skalcę Franciszka za ciężki wybryk na 6 tygodni aresztu. (W. K.)

Za nieprawne uprawianie tytoniu.

Dnia 6 lipca br. wydział karno-skarbowy w Katowicach rozpatrywał sprawę Jana Świergota i Klemensa Barańskiego, oskarżonych o uprawianie na swym gruncie tytoniu. Wobec tego, że oskarżeni uprawiali, jak sami twierdzą, tylko niewielką ilość tytoniu i dla swojej potrzeby, sąd skazał obu na grzywną po 25 zł. lub po 1 dniu więzienia. (W. K.)

O! murzynek płacze mały,
Ze jest czarny a nie biały,
Na to małpka zwinna, śmiała,
„Alborila“ mu podała.

Wnet się kąpie, mydli cały,
Nasz murzynek czarny, mały,
Szyję, głowę, koło uszek,
I już zbieł mu sam brzusek.

A ot teraz cały biały
Nasz murzynek miły mały,
I radośnie wyskakuje,
Ze „Alboril“ tak skutkuje.

Ostatnie telegramy.

Samolot włoski deleciał do Brazylii.

Nowy Jork. Samolot włoski „S. 64”, który we wtorek 3 lipca odleciał z lotniska Monte Celio pod Rzymem z lotnikami Ferrarinem i Del Pretem, dotarł, wedle doniesienia z Rio de Janeiro do wybrzeży brazylijskich i leci w kierunku Rio de Janeiro.

Rekord Chamberlina pobity.

Medjolan. Według prywatnych telegramów z Rio de Janeiro obaj lotnicy transoceaniczni Ferrarin i mjr. Del Prete osiągnęli wybrzeże Brazylii.

W ten sposób światowy rekord długości lotu, ustanowiony przez Chamberlina na dystansie 6294 klm. został pobity.

Lotnicy lecą w dalszym ciągu wzdłuż wybrzeża brazylijskiego w kierunku południowym. Bliższych szczegółów jeszcze brak.

Szczegóły lotu.

Rzym. Według nadeszłych tu wiadomości, szczegóły lotu przedstawiają się następująco:

Przeciwko wojnie.

Haga. (PAT.) Na posiedzeniu Kongresu Unji Stowarzyszeń Ligi Narodów prowadzona była dyskusja nad sprawą bezpieczeństwa i rozbrojenia. Starły się dwie tezy, niemiecka, traktująca rozbrojenie, jako podstawowy warunek bezpieczeństwa, i francusko-polska, uznająca konieczność ścisłego łączenia rozbrojenia z organizowaniem bezpieczeństwa. W wyniku dyskusji przyjęty został jednomyślnie wniosek, czyniący zadość stanowisku polskiemu.

Przyjęto również jednomyślnie wniosek w sprawie propozycji Kelloga. Wniosek ten zaleca państwom zawarcie w jaknajkrótszym czasie powszechnego układu o nienapadaniu, bez jakichkolwiek zastrzeżeń.

Antyniemieckie zarządzenia Włochów.

Wiedeń. (WTB.) Dzienniki donoszą, że prefekt w Bozen, w Tyrolu włoskim, zniósł w kilku gminach rozporządzenie, na mocy którego przyznane zostało gminom prawo używania dwóch języków. Przytem prefekt zapowiedział, że niebawem dwujęzyczność zniesiona zostanie także w innych gminach.

Rosja umizga się do Gdańska.

Gdańsk. (PAT.) Bawiący tu poseł sowiecki w Warszawie, Bogomołow, przyjął kilku tutejszych dziennikarzy, którym udzielił wywiadu na temat stosunków handlowych pomiędzy Rosją a Wolnym Miastem Gdańskiem. Bogomołow zapewnił, że rząd sowiecki usiłuje uczynić wszystko, co leży w jego mocy, aby zadośćuczynić gospodarczym życzeniom Wolnego Miasta. Stosunki handlowe pomiędzy Gdańskiem a Rosją rozwijają się całkowicie normalnie. Jednak wyłaniają się pewne trudności niezależne ani od dobrej woli Gdańska, ani od dobrej woli Rosji, a któreto przeszkody oddziałują ujemnie na rozwój obustronnych obrotów handlowych. (Szkoda, że Bogomołow nie nazwał po imieniu tych przeszkód. — Red.) W dalszym ciągu poseł Bogomołow zwrócił uwagę na gdańskie stocznie okrętów, stwierdzając z zadowoleniem, że rokowania przedstawicieli handlu sowieckiego z przedstawicielami stoczni gdańskich przybierają zadowalający obrót. Wyrzcił też nadzieję, że rokowania te w najbliższym czasie doprowadzą do pomyślnych rezultatów oraz, że zainteresowane czynniki Gdańska znajdą odpowiedni sposób rozwiązania kwestyj kredytowych przy wchodzących w gre większych zamówieniach.

Lotnicy około godz. 5 rano przelecieli nad Gibraltarem.

O godz. 3 po południu widziano ich nad Willa Cizeneros na zachodnim wybrzeżu Afryki.

Rzymskie ministerstwo lotnictwa było przez cały czas lotu w komunikacji radiowej z lotnikami. Wiadomości nadchodzące od lotników donosiły, że lot odbywa się normalnie. Samolot posiadał materiałow pędnych na 65 godzin.

Normalna jego szybkość wynosi 180 klm. na godzinę, szybkość ta jednak może być zwiększona do 238 klm. Obciążenie samolotu wynosi 41 centnarów, ciężar własny wraz z pełnym zapasem benzyny i oliwy 68 centnarów. Lot był organizowany przez włoskie ministerstwo lotnictwa.

Rio de Janeiro. Lotnicy włoscy wylądowali po kilkugodzinnym, nieprzerwanym locie w Touros, skąd przybyli na pocztowym samolocie do stolicy Brazylii Rio-de-Janeiro.

Uratowany z kry podbiegunowej.

Sztokholm. (PAT.) Według szczegółowych raportów, przesłanych ubiegłej nocy przez kierownika szwedzkiej ekspedycji ratunkowej, w ciągu czwartku szwedzki wodnopłatowiec zdołał dostarczyć żywności grupie Vigliera i Lundborga oraz dokonać poszukiwań w streie północnej. Dwa wodnopłatowce oraz mały samolot wyruszyły z zamiarem wyswobodzenia członków grupy Vigliera i Lundberga. Wielki wodnopłatowiec Upland ruszył w czwartek wieczorem celem dokonania poszukiwań na wybrzeżach ziemi północno-zachodniej oraz zaopatrzenia rozbitków w dalsze zapasy żywności.

Sztokholm. (PAT.) Lotnik szwedzki Lundborg, który uratował generała Nobile, następnie zaś wskutek rozbicia się samolotu przy próbie uratowania jego towarzyszy, znalazł się na krze wraz z grupą Vigliera, został obecnie zabrany stamtąd i przewieziony do Szwecji przez lotnika szwedzkiego Schylberga. Prawdopodobnie uda się również uratować pozostających dotychczas na krze rozbitków „Italii” grupy Vigliera.

d'Annuncio na indeksie.

Berlin. (Tel. wł.) „Germania” donosi, że Papież zatwierdził rozstrzygnięcie św. Oficium, na mocy którego wszystkie niemoralne i antireligijne dzieła d'Annuncia, wydane po dekrete z r. 1911, wciągnięte zostały na indeks zakazanych dzieł.

Dzkie stosunki w Chinach.

Paryż. (Tel. wł.) Według doniesień z Pekinu banda uzbrojonych Chińczyków zatrzymała pociąg osobowy kolei wschodnio-chińskiej w celach rabunkowych. Podczas strzelaniny, jaka się wywiązała, czterech pasażerów zostało zabitych, a 8 ciężko rannych. Bandyci obrabowawszy część pasażerów, wprowadzili wielu obcokrajowców jako zakładników. Wysłano silny oddział wojska na poszukiwanie bandytów.

Chiny będą miały jeszcze wiele ambarasu, gdy zdemobilizują swoje armie!

Nowa katastrofa kolejowa w Bawarii.

Monachjum. (WTB.) Na pociąg osobowy niedaleko Augsburga najechał wagon towarowy, puszczony wolno podczas przesuwania wagonów. Trzech podróżnych i kierownik pociągu zostało rannych.

Z całego świata.

Wyjątkowa para bliźniąt.

W pewnej miejscowości w południowej Anglii mieszkają dwaj bracia bliźniaki, bodaj jedyni w swym rodzaju. Bracia ci liczą obecnie lat 77 i obchodzili obaj dnia 14 lutego swe złote wesele. Obaj jednego i tego samego dnia zostali ochrzczeni, konfirmowani, wzięli ślub, przez 60 lat byli czynnymi jako nauczyciele przy jednej i tej samej szkole, mieszkają przez cały ten czas obok siebie w jednym budynku, i każdy z nich jest ojcem czternaściorga dzieci. Teraz pozostaje im tylko chyba jeszcze umrzeć równocześnie.

Najcieńsze włókno.

Po różnorodnych, długoletnich doświadczeniach udało się pewnej fabryce wyrabiać włókno daleko cieńsze od nici jedwabnej. 9000 (dziewięć tysięcy) metrów tego włókna waży tylko jeden gram! Włókno to nazwane trawizem, a do wyrobu materiałów na suknie kobiece skręca się 100 włókien w jedną nić, która mimoto odznacza się nadzwyczajną miękkością i giętkością. Przędza z tej nici niezawodnie wkrótce pojawi się w handlach.

Dzielna Polka.

Rodaczka nasza Małgorzata Rep jest kasjerką w banku ojca swego w Chicago (Stany Zjednoczone). Jednego z ostatnich dni, gdy właśnie była sama, wszedł do banku murzyn, z jakimś czekiem czy wekslem w ręku. Kiedy panna Rep, otworzyła okienko, zapytała się go, czego pragnie, murzyn dobył rewolweru i zażądał wydania pieniędzy. Nie przerażona napadem kasjerka, udając, że chce pieniądze dobyć z szuflady, sięgnęła po znajdujący się tam rewolwer i celnym strzałem zraniła murzyna, który począł natychmiast ratować się ucieczką. I ten zamiar mu się nie udał, bo przywołana policja puściła się za nim natychmiast w pogoń i przyaresztowała go po wymianie obustronnej kilku strzałów.

Stosunki religijne na Litwie.

Zważywszy, że Litwa, a właściwie jej prezydent Woldemaras od dłuższego już czasu nie przestaje niepokoić państw sąsiednich, zwłaszcza Polski, występując z coraz nowymi uroszczeniami, warto się przyjrzeć jej stosunkom wewnętrznym, zwłaszcza religijnym, aby poznać, jak nieuzasadnionem, wprost śmiesznem jest to rzucanie tego kraiku.

Program radiowy.

Niedziela, 8 lipca.

Katowice, fala 422 m.: 10.15 Transmisja nabożeństwa z Bazyliki Wileńskiej — 12.00 Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie — 16.00 Odczyt religijny — 16.20 Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski” (wygl. kierownik Wydziału Ogrodnictwa Śląskiej Izby Rolniczej) — 16.40 Odczyt rolniczy z Warszawy — 17.00 Koncert popularny z udziałem orkiestry klubu mandolinistów „Halka” z Rozdzienia-Szopienice — 18.30 Rozmaitości — 18.50 Odczyt p. t.: „W krainie mroków” (opowiadania starych górników wielickich — wygłosi p. Jan Słowik) — 19.45 Odczyt p. t.: „Ze świata odkrycia, zdarzenia — ludzie” (wygl. inż. Stanisław Nitsch) — 20.30 Transmisja koncertu wieczornego z Krakowa — 22.00 Sygnał czasu oraz komunikaty: lotn.-meteor., PAT., i sportowy — 22.30 Transmisja muzyki tanecznej.

Warszawa, fala 1.111 m.: 10.15 Transmisja nabożeństwa z bazyliki Wileńskiej — 12.00 Sygnał czasu i komunikaty — 15.55 Komunikat meteorologiczny — 16.00 do 17.00 Odczyty dla rolników — 17.00 Koncert orkiestry filharmonii warszawskiej — 18.30 Rozmaitości — 18.50 i 19.45 Odczyty — 20.15 Koncert popularny orkiestry filharmonii warszawskiej — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566 m.: 10.15 Transmisja nabożeństwa z bazyliki Wileńskiej — 12.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej i komunikaty — 16.00 Pogadanka dla rolników — 17.00 Transmisja koncertu z Warszawy — 18.30 Rozmaitości — 18.50 i 19.15 Odczyty — 20.00 Hejnał z wieży Mariackiej i komunikat sportowy — 20.30 Koncert wieczorny — 22.00 Komunikaty — 22.30 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 344.8 m.: 10.15 Transmisja nabożeństwa z bazyliki Wileńskiej — 12.00 do 12.50 Sygnał czasu i odczyty dla rolników — 17.00 Transmisja koncertu z Warszawy — 18.30 Audycja dla dzieci — 19.00 Rzeczy ciekawe — 20.15 Koncert — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.00 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 322.6 m.:

Gliwice, fala 250 m.: 12.00 Lekki koncert z Gliwic — 14.00 Pogadanka ogrodnicza — 14.10 Audycja rolna — 14.35 Szachy — 16.10 i 17.10 Odczyty — 18.00 Opera Verdiego „Falstaff” — 21.00 Koncert — 22.15 Lekki program z Gliwic.

Wiedeń, fala 217.2 m.: 10.30 Recital organowy — 11.00 Koncert wiedeńskiej orkiestry symfonicznej — 16.00 Popularny koncert popołudniowy — 18.00 Wieczór Madjera — 19.00 Muzyka kameralna — 20.05 Komedja w 3 aktach „Gwiazda miłości”.

Berlin, fala 488.9 m.: 6.30 Poranek muzyczny — 11.30 Koncert przedpołudniowy — 15.30 Program dla rolnika — 17.00 Transmisja muzyki z miejscowości kąpielowej Swinemünde — 19.00 i 20.00 Odczyty — 22.30 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, 9 lipca.

Katowice, fala 422 m.: 16.40 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl. — 17.00 Transmisja z Warszawy. Program dla dzieci — 17.25 Odczyt p. t.: „Muzyka ludowa Śląska Cieszyńskiego” (z ilustracją muzyczną) — wygl. prof. Karol Hławiczka — 18.00 Transmisja muzyki tanecznej — 19.00 Rozmaitości — 19.30 Odczyt z cyklu: „Skarbowość państwowa” (wygl. dr. Michał Bielak, naczelnik Wydziału Skarbowego Woj. Śl.) — 20.10 Lektura w języku francuskim — 20.30 Transmisja koncertu międzynarodowego — 22.00 Sygnał czasu oraz komunikaty: lotn.-meteor. i P. A. T.

Warszawa, fala 1.111 m.: 12.00 Muzyka z płyt gramofonowych — 13.00 Sygnał czasu i komunikaty — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 16.30 Tygodniowy przegląd komunikacyjny — 17.00 Program dla dzieci — 18.00 Muzyka taneczna — 19.55 Komunikat rolniczy — 20.30 Koncert międzynarodowy (Transmisja z Berlina do Pragi, Warszawy i Wiednia) — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Kraków, fala 566 m.: 12.00 Muzyka z płyt gramofonowych — 13.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej i komunikaty — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 16.40 Komunikat harcerski — 17.00 Program dla dzieci — 18.00 Muzyka taneczna — 19.55 Komunikat rolniczy — 22.05 Komunikaty sportowy i inne — 20.30 Koncert międzynarodowy.

Poznań, fala 344.8 m.: 13.00 Sygnał czasu i muzyka gramofonowa — 14.00 Giełdy: pieniężna, zbożowa i towarowa — 18.00 Koncert orkiestry wojskowej — 19.00 Rzeczy ciekawe — 20.00 Komunikaty gospodarcze — 20.30 Koncert międzynarodowy (Transmisja z Warszawy) — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Wrocław, fala 322.6 m.:

Gliwice, fala 250 m.: 16.30 Koncert muzyki lekkiej — 18.00 i 18.25 Odczyty — 19.25 Koncert kompozytorski Pawła Amadeusza Piska — 21.15 „Ludzie nad morzem”.

Berlin, fala 488.9 m.: 15.30 Odczyt dla kobiet — 15.30 Pogadanka techniczna — 17.00 Koncert starej muzyki — 18.45 do 20.00 Odczyty — 20.30 Muzyka lekka.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

Wróciłem
Dr. Parczewski
lekarz chorób kobiecych
Katowice, Teatralna 12.
9-12 i 4-6. Telefon 1879.

L. R. P. I. 1520/120.

Śląski Urząd Wojewódzki
rozpisuje ofertowy pisemny

przetarg publiczny

na wewnętrzne urządzenie państwowego
gimnazjum w Bielsku w robocie stolarskiej
z terminem wnoszenia ofert do dnia 20 lipca br.
godz. 11-tej. Bliższe szczegóły przetargu podane
są w Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego
Nr. 22.

Za Wojewodę:

Inż. H. Zawadowski m. p.
Naczelnik Wydziału Robót Publicznych.

MEBLE

stylowe, oraz pojedyncze wszelk rodzaju, kompletne kuchnie, garnitury klubowe, salonowe, kanapy, otomany materace, poleca najtaniej

WARSZAWSKI SKŁAD MEBLI
Katowice, ul. Młyńska 5.
Król. Muta, ul. Wolności 1.

Kino Rialto

dawniej Kino Kammer
KATOWICE.

PANI MINISTROWA

W rolach głównych:

XENIA DESNI

HANS JUNKERMANN

Kino Palacowe

Katowice

ZIEMIA OBIECANA.

Dom mebli!

Wielki wybór

kompletnych pokoi, jadalni,
sypialni i pokoi męskich,
kuchni i meble pojedyncze.

Garnitury klubowe kryte skórą i gobeliną
t. s. wszystkie inne wyroby wyścielane.

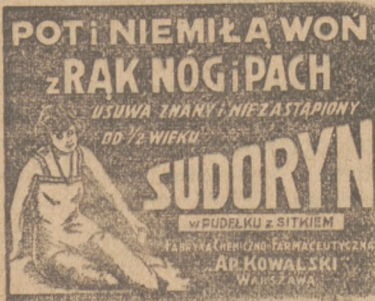
Najniższe ceny!

Również na raty!

W. Nogliński

Katowice

ulica Marszałka Piłsudskiego 10.

Johannisbad (Czechosłowacja).

Gastein w Riesengebirge.

Dawno słynna miejscowość kąpielowa wśród gór lesistych; klimat podalpejski; gorące źródła o ciepłe 29.6 stopni, radioaktywne. Świetne wyniki leczenia systemu nerwowego, nerwozy, neurastenji, okalawienia, tabesu, wątroby, reumatyzmu, choroby bazedowej, chorób kobiecych, skórnych.

Wielka spacerowa ogrzewana hala.

2 do 3 koncertów dziennie.

Sezon od 15 maja do 15 września.

Prospekty darmo wysyła Kurkommission Johannisbad (Böhmen).

Każdy Polak powinien pisać poprawnie (ortograficznie): uczcie się więc listownie polskiej pisowni. Kursy buchaltaryjne prof. Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42. Żądacie prospektów.

Jeżeli

cennego mojego dobytku dotychczas nie zjadły mole, zawiadczam to jedynie

MOLINIE.

Molina — chroni futra, dywany, odzież wełnianą i t. p. od moli znakomicie i jest w ulepszonej formie składzie najlepszym środkiem przeciw tym strasznyemu szkodnikom.

Pachnie i nie płami. Do nabycia w każdej drogerii w paczkach po 0,75 zł i 1.25 zł.

Karbolineum

prawdziwe żywiczne marki „Zubr“ zabezpieczy radykalnie wasze budynki przed grzybem drzewnym Terebenthen S-ka Akc. Warszawa, Żłota 62. Każdemu wysyłamy na żądanie opis darmo.

CZYTELNICZY!

Ważne uroczystości rodzinne: Zareczyny, zaślubiny, wesela srebrne i złote, wspomnienia, pośmiertne ogłoszenia w nasz. gazecie.

Miłość męża

idzie przez żołądek. Daleko lepiej smakować mu będzie i bardziej jeszcze cenić będzie mozolną pracę kuchenną, jeżeli Szanowna Pani zaprezentuje mu owoce swej pracy w lśniąco — czystym naczyniu na bieluteńkiej stołowej bieliźnie. To ostatnią może Szan. Pani bez troski częściej prać i zmieniać, używając jednak tylko słynne i niezrównane w dobroci i tanie mydło „Kollontay z pralka“, rezygnując z ostrych i niedających się skontrolować środków do prania. Żdziwi Panią, jak długo wytrzyma dobra tkanina, prana tylko mydłem „Kollontay z pralka“. Poza to specjalną przyjemnością jest: aromatyczny zapach tego pięknego mydła oraz zawartość gliceryny.

Mydło

KOLLONTAY

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927. Jedyń wytwórca: Eryk A. Kollontay, Fabryka chemiczna Katowice—Brynów.

Rozpowszechniajcie
:: naszą gazetę! ::

Ld. z. 6458/28. II.

Główna Komenda Policji Województwa Śląskiego w Katowicach

rozpisuje

przetarg

na:

A. dostawę następujących przedmiotów i materiałów a to:

- 15.000 kg. owsa pierwszego gatunku z dostawą do magazynu w Katowicach albo loco stacja kolejowa Katowice;
 - 8 motocykli z przyczepką;
 - 20 rowerów kompletnych;
 - 2000 żarówek do 4-ch napięć 120, 135, 150 i 220 wolt w siłach od 15 do 100 watt;
 - 2 biurka bukowe lub dębowe, o rozmiarach 150×80×80 cm;
 - 14 stołów z nasadą bukowych lub dębowych, o rozmiarach stół 195×95×80 cm nasada 140×56×40 cm;
 - 7 stołów bez nasady bukowych lub dębowych o rozmiarach 195×95×80 cm;
 - 10 szaf biurowych z miękkiego lub twardego drzewa, o rozmiarach 190×125×50 cm;
 - 10 etażerek z miękkiego drzewa;
 - 40 krzeseł giętych;
 7. umywalni szafkowych, drewnianych lub żelaznych;
 - 10 wieszadeł stojących;
 - 25 szafek małych biurkowych, zarazem jako pulpit do pisania, o rozmiarach 115 cm (w tyle), 111 cm (z przodu), 62 cm szerokie, 45 cm głębokie;
 - 20 stołów koszarowych z miękkiego drzewa, o rozmiarach 180×90×80 cm;
 - 20 szaf koszarowych z miękkiego drzewa, o rozmiarach 190×85×48 cm;
 - 20 ławek koszarowych z miękkiego drzewa, długości 2 m i 2,40 m;
- (Wszystkie sprzęty poz. 5—16 koloru ciemnego orzechowego.)

- 15 kompletnych umywalk (podstawa z drutu żelaznego, miednica, dzbanek, miseczka na mydło i szczotka);
 - 30 konewek } na wodę (emaljowanych);
 - 30 wiader } na wodę (emaljowanych);
 - 60 zegarów okrągłych do biur (ściennych);
 - 5 maszyn do pisania;
 - 25 materaców trzyczęściowych z klinem z trawą „Afrique“;
 - 1800 m sukna na płaszcze } granatowego na mundur;
 - 3000 m sukna na kurtki } dury policyjne;
 - 2500 czapek policyjnych — gotowych;
 - 200 garniturów ubrań drelchowych (monsterskich-granatowych);
 - 6500 orzełków śląskich } metalowych;
 - 10.000 numerków do czapek } metalowych;
 - 300 poduszek jutowych, o rozmiarach 70×50 cm;
 - 200 ręczników — gotowych, 1 m dł. 45 cm szerok;
 - 150 koców z czystej wełny;
 - 30 pistoletów automatycznych „Mauzer“, z pochwami i podwójnymi magazynkami.
- B. na szycie umundurowania dla podoficerów Policji Województwa Śląskiego:
- 2300 kurtek;
 - 2300 spodni (brechesy) z sukna, dostarczonego przez Główną Komendę Policji, a mianowicie:
 - a) na miarę z wzięciem miary i z przymiarka w siedzibach Powiatowych Komend i poszczególnych urzędów policyjnych, z lepszymi dodatkami i starannym uszyciem, oraz z zobowiązaniem się do bezpłatnego poprawienia niepasownych mundurów;
 - b) zwykłe szycie masowe ze zwykłymi dodatkami. Zapieczętowane oferty na dostawę poszczególnych

przedmiotów wzgl. szycie mundurów przedkładać należy Główniej Komendzie Policji Województwa Śląskiego, Wydział II w Katowicach w terminie do 31 lipca b. r. ogdz. 10.

Koperty ofert opatrzone muszą być napisem „Oferta na dostawę dla Policji Województwa Śląskiego do L. 6458/28. II.“

Do każdej oferty ma być dołączony kwit na złożone w Kasie Skarbowej wadium w wysokości 5 procent oferowanej kwoty w gotówce lub papierach wartościowych według rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 10. X. 1927 r. L. D. O. P. 5284/III.

Oferty bez wadium lub wniesione zapóźno, nie będą rozpatrywane.

Komisijne otwarcie ofert nastąpi bezpośrednio po powyższym terminie.

Z oferentami, których oferty zostaną przyjęte, zawarte zostaną umowy według odnośnych przepisów. Główna Komenda Policji zastrzega sobie wolny wybór ofert bez względu na ewentl. różnicę cen.

Z ofertami przedłożyć próbki (wzory) ad A poz. 1, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 i 31, oraz próbki dodatków ad B poz. 1 i 2, a i b, zaś do poz. 2, 3, 5 do 17 rysunki wzgl. ilustr. katalogi.

Wzory mundurów (masowe wykonanie) oraz wzory sukna na mundury i płaszcze, jak również czapki obejrzyć można w Wydziale II Główniej Komendy Policji w Katowicach, ul. Zielona nr. 28, pokój 79, gdzie również otrzymać można szczegółowe warunki na piśmie co do dostawy sukna (ad A poz. 23 i 24) i czapek policyjnych (ad A poz. 25) oraz udzielone będą szczegółowe bliższe informacje do wszystkich pozycji dostaw.

Główny Komendant Policji Województwa Śląskiego.

(—) Żółtaszek w z.